

Sveti Luka, Evanđelista, liječnik i slikar (+84.)

Sveti Luka je bio Sirijac, po Euzebiju rodom iz Antiohije. Potjecao je iz poganske, a ne židovske sredine. Za to svjedoče sv. Irenej, Tertulijan, Origen, a posredno i sam sv. Pavao, koji ga ne stavlja među one što proizađoše iz obrezanja. Pavlove poslanice te Djela apostolska pokazuju da je bio pratilac i učenik svetoga Pavla. Uz Pavla ga nalazimo prvi put na apostolovu drugom misijskom putovanju, tamo od Troade do Filipa. Postoji mogućnost da je u Filipima ostao do god. 57. utvrđujući ondje apostolovo misijsko djelo. U proljeće god. 58. nalazimo ga opet u istome gradu uz sv. Pavla, koga prati na njegovu povratku u Jeruzalem. Ondje odmah bijaše uspostavio vezu s apostolom Jakovom. Tamo je također imao priliku susresti barem neke od onih žena što ih on jedini od evanđelista spominje u Evanđelju. Mogao je isto tako susresti i one "službenike riječi" koji su jedan od izvora njegova evanđeoskoga spisa. On sam u predgovoru svoga Evanđelja piše ovako: "Budući da su mnogi pokušali srediti pripovijedanje o događajima što su se dogodili među nama, kako su nam ih predali oni koji su od početka bili očevici i sluge Riječi, učini se i meni dobro, pošto sam ih pomno ispitao sve od početka, da ti ih napišem po redu, preuzvišeni Teofile, da se osvjedočiš o sigurnosti nauka kojeg si primio" (Lk 1,1-4). Sveti Luka je pratio sv. Pavla na njegovu putovanju u Rim te nam je o tome u Djelima apostolskim ostavio dragocjen dnevnik puta. S apostolom je naroda bio i za vrijeme njegova prvoga rimskoga tamnovanja, a isto tako i za drugoga, kad su ga svi ostavili. Apostol sa žalošću piše Timoteju: "Jedini je Luka sa mnom" (2 Tim 4,11). Luka se u Rimu vjerojatno susreo i s Petrom i s Markom, no na njega je ipak imao najveći utjecaj Pavao. Nakon što je s Pavlom primio talenat propovijedanja te pridobio i priveo Božjoj ljubavi tolike narode, Luka se pokazuje kao ljubljani Spasitelj učenik i kao evanđelist koji je opisao njegovu svetu povijest; budući da je nekoć slijedio Učitelja, sakupio je svjedočanstva njegovih prvih slugu i zadobio nadahnuće odozgor. On je kao evanđelist ispriopovjedio tajnu ženidbenog glasnika Gabrijele, poslana Djevici da navijesti radost cijelom svijetu. On je tako jasno opisao Kristovo rođenje: on nam pokazuje novorođenčce kako spava u jaslama te opisuje pastire i anđele koji naviještaju radost. On je učinio da upoznamo čudesa što nadilaze sve ono što se može zamisliti i to s takvom ljubavlju prema istini i s takvom ljepotom da je kod njega istina stvari izražena ljepotom riječi; i tako se pokazuje bogat jezikom koji je dostojan bogatstva njegove misli. On nam pruža pouku, danu u prispodobama, iznoseći ih u većem broju nego što to čine drugi evanđelisti. I kao što nam opisuje silazak Riječi na zemlju, isto tako nam opisuje i njezino uzašašće na nebo, njezin povratak Očevu prijestolju. No kod Luke milost se ne ograničuje samo na to. Njegov se jezik ne ograničuje samo u službi Evanđelja. Nakon svršetka Kristovih čudesa on opisuje i Djela apostolska: ponajprije božansko Spasiteljevo uzašašće na nebo; zatim silazak Duha nad apostole u obliku ognjenih jezika; pa onda kamenovanje Stjepana; obraćenje Pavla, njegov poziv i njegov prijelaz od slova k duhu, njegove tamnice, udarce, bičeve, razne zamke što mu ih postaviše pogani, njegovo putovanje iz Jeruzalema u Rim, njegove napore na moru, njegove patnje, pogibelji, stradanje, brodolome. Luka nije samo očevidac svega toga već i istinski sudionik. I zbog toga ulaže toliko brige da nas u svemu pouči." S opisom se toga spisatelja možemo u svemu složiti, osim u tome da je bio Gospodinov učenik i sljedbenik za njegova zemaljskoga života. No, iako nije bio očevidac događaja što ih opisuje u Evanđelju, bio je dostojan i vjeran službenik evanđeoske poruke. Zato ga Crkva sa zahvalnošću slavi kao evanđelista, jednog od četvorice, koja nam po Božjem nadahnuću napisahu najdragocjeniju poruku. Sv. Luka rođen je u Antiohiji, a umro je u dubokoj starosti. Luka je bio suradnik Sv. Pavla i njegov putnik na misijskim putovanjima. Napisao je Evanđelje koje je nazvano njegovim imenom i Djela apostolska. Neki podaci govore da je bio liječnik, a pripisuje mu se i da je bio slikar i da je slikao lik Isusa i Majke Božje. Postoji nekoliko slika za koje se vjeruje da ih je naslikao upravo sv. Luka, pa i onu koja se nalazi u njegovoj kapelici iznad sarkofaga. Nakon smrti tijelo mu je bilo pokopano u gradu Tebe, u grčkoj pokrajini Beociji. Odande mu je tijelo početkom 4. stoljeća prenešeno u Carigrad u baziliku Dvanaest apostola. Kako je i kada donešeno u padovu, ne zna se. Tijekom 11. i 12. stoljeća na groblju uz baziliku sv. Justine pronađene su mnoge relikvije i tijela svetaca. Spominju se neobjašnjivi fenomeni koji su se događali tijekom tih iskapanja. Među iskopanim tijelima bilo je i jedno položeno u škrinju s imenom i simbolom triju bikova. Taj prvotni sarkofag može se vidjeti u Hodniku mučenika. Padovanski biskup Gerard i opat Dominik obratili su se za savjet papi Aleksandru II, a ovaj je potvrdio da se radi o tijelu Sv. Luke. Sarkofag je otvoren 17. rujna 1998. i izvršena je temeljita stručna obrada radi utvrđivanja autentičnosti. Nakon dvogodišnjeg proučavanja, tim stručnjaka je na Internacionalnom kongresu u Padovi u listopadu 2000. godine potvrdio da su to doista pravi zemni ostaci Sv. Luke Evanđeliste. Sveti Luka se časti kao zaštitnik i duhovni vođa liječnika i slikara.

NOVI CENTAR - KARLOVAC

<http://www.presveto-srce-isusovo.hr>

TJEDNI INFORMATIVNI LISTIĆ ŽUPE PRESVETOGA SRCA
ISUSOVA

DVADESET I OSMI NEDJELJA KROZ GODINU

– 12.10.2014. - GODINA II., BR.7

"Koga god nađete, pozovite na svadbu"

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

U ono vrijeme: Isus ponovno prozbori svećeničkim glavarima i starješinama naroda u prispodobama: »Kraljevstvo je nebesko kao kad neki kralj pripravi svadbu sinu svomu. Posla slugu da pozovu uzvanike na svadbu. No oni ne htjedoše doći. Opet posla druge slugu govoreći: 'Recite uzvanicima: Evo, objed sam ugotovio. Junci su moji i tovljenici poklani i sve pripravljeno. Dođite na svadbu!' Ali oni ne mareći odoše – jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. Ostali uhvate njegove slugu, zlostave ih i ubiju. Nato se kralj razgnjevi, posla svoju vojsku i pogubi one ubojice, a grad im spali. Tada kaže slugama: 'Svadba je, evo, pripravljena, ali uzvanici ne bijahu dostojni. Pođite stoga na raskršća i koga god nađete, pozovite na svadbu!' Sluge iziđoše na putove i sabraše sve koje nađoše – i zle i dobre. I svadbena se dvorana napuni gostiju.« Kad kralj uđe pogledati goste, spazi ondje čovjeka koji ne bijaše odjeven u svadbenu ruho. Kaže mu: 'Priatelju, kako si ovamo ušao bez svadbenoga ruha?' A on zanijemi. Tada kralj reče poslužiteljima: 'Svežite mu ruke i noge i bacite ga van u tamu, gdje će biti plač i škrgut zubi.' Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih.«

Riječ Gospodnja. Mt22, 1-14

Misli za današnje evanđelje

Božji poziv prihvaćati i dosljedno se "oblačiti"

Za evanđelje imamo Matejevu verziju parabole o svadbenoj gozbi. Kraljevstvo nebesko otvoreno je svima. Isus ga uspoređuje s pripremljenom gozdom na koju kralj zove različite vrste uzvanika, ali se ne odazivaju oni koji su prvi pozvani. On poziva ponovno, a među gostima se nađe i jedan bez dolične svadbene odjeće. Njega domaćin daje svezati i izbaciti "u tamu, gdje će biti plač i škrgut zubi". Prema Matejevoj verziji Isus završava mudrosnom izrekom: "Mnogo je zvanih, malo izabranih!" Na ovoj liturgiji iznova prihvaćamo Božji poziv na zajedništvo s njime po Kristu Gospodinu, ali i poticaj da se dosljedno "oblačimo", uvijek spremni na obraćenje.

Pitanja za tiho razmišljanje:

1. Tražim li odviše ljudske izgovore za odgađanje ili odbijanje Božjeg poziva?
2. Ubrajam li olako sebe među zvane i izabrane?

Misne nakane kroz tjedan

13.10. Ponedjeljak – Teofil, Bogoljub – Klanjanje u našoj župi

07:30 = Zora i Mijo Rade

11:00 = župna sveta misa – predvodi vlč. Nikola Sanjković

18:00 = Milka Vuković

14.10. Utorak – Sv. Kalist, papa i mučenik

07:30 = Veronika Petrić

18:00 = na nakanu (D. Jurišić); Josip i Antonija Hasan; Josip, Jaga i Franjo Lukić; na nakanu obitelji Turkalj i Vorih

15.10. Srijeda – Sv. Terezija Avilska, djevica i crkvena naučiteljica

07:30 = Josip Žalac

18:00 = ob. Nikolić

16.10. Četvrtak – Sv. Hedviga; Sv. Marija Margareta Alacoque

18:00 = Marija i Josip Obrovac

Nakon mise kratko Euharistijsko klanjanje

17.10. Petak – Sv. Ignacije Antiohiski, biskup i mučenik

07:30 = Ante Bošković

18:00 = ob. Klindić; Mara i Mijo Tufeković; Damir i Dragutin Okičić; Ana i Pavao Kasunić; Dubravko i Josip Fištrović

18.10. Subota – Sv. Luka Evanđelista

07:30 = Josip i Jela Matasić

11:00 = krštenje Maura Pribanić i Petre Belavić

18:00 = vjenčanje Valentić - Pavlačić

19.10. Nedjelja – 29. Nedjelja kroz godinu – Misijska nedjelja

09:00 = Mario i Ilija Markić

10:30 = župna sveta misa, *krštenje Niko Horvat*

18:00 = Ladislav Jelenić

Ženidbeni navještaj u župi prebivališta:

Predrag Hrebac, sin Gojka Padežanin i Jelke r. Hrebac, šumarski tehničar, M. Držića 5, i

Katarina Ferkula, kći Ivice i Kate r. Špečić, drvodjelski teh. Dizajner, Rešetarevo 9a; žele

se vjenčati 25.10.2014. u Novigradu na Dobri.

U **ponedjeljak 13.10.2014.** Klanjanje u našoj župi. Presveto izloženo poslije jutarnje mise do 11:00 sati i poslije podne od 16:00 sati do večernje svete mise. To je dan kada smo kada župa pozvani u ime cijele nadbiskupije dati hvalu i slavu Bogu u Presvetom Euharistijskom Sakramentu i moliti za sve potrebe i zahvaljivati Bogu na svim darovima koje primamo. Svi smo pozvani

Upoznajmo što činimo

Dijelovi svete mise

Uvodni dio svete mise

Svećenik i ministranti se oblače u sakristiji i u određeni sat izađu i upute se prema oltaru. Za to vrijeme se pjeva ulazna pjesma. Vjernici treba da dočekaju svećenika i ministrante a ne da kasne. Velika je nepristojnost zakašnjavati na svetu misu. Ulazna pjesma ima svoje značenje ona je uvertira u ono što dolazi. Ulaznom pjesmom se kod vjernika želi stvoriti raspoloženje za ono što dolazi i što će se događati. Povorka koja dolazi iz sakristije slika je Crkve koja putuje kroz ovaj život u dom Gospodnji, u nebo. Ako je svetohranište sa strane svećenik i ministranti pokleknu. Nakon toga se naklone oltaru koji predstavlja Krista. Svećenik se zatim popne do oltara i poljubi ga. Vidimo da je oltar nešto silno sveto kada ga Crkva tako pozdravlja. Ako je svečana misa tada se na početku nakon ljubljenja oltara, izvrši kađenje oko oltara. Kad je odana počast oltaru Kristu, svećenik se obraća narodu. Najprije dolazi znak križa kao posadašljenje one žrtve Isusove na križu. Kada svećenik izgovori: "**U ime Oca i Sina i Duha Svetoga**" a narod gromko i glasno odgovara: "**Amen**". Svećenik pozdravlja narod, može to biti različito a narod opet jasno i glasno odgovara: "**I s duhom tvojim**". Poslije pozdrava svećenik u malo riječi **uvede narod** u razumijevanje dotičnog misnog slavlja i pozove ga **na sudjelovanje**. Mi smo danas zavirili u početak sv. mise. I vidimo da je misa nešto časno i sveto, tako se prema njoj i odnosimo.

Stranac

Negdje na Srednjem istoku sjedio je čovjek na rubu oaze, pred samim ulazom u grad. Neki mladić mu se približi te ga upita: »Još nikad nisam bio ovdje, reci mi kakvi su ljudi u gradu?« Starac mu odgovori pitanjem: »Kakvi su bili ljudi u gradu iz kojega dolaziš?« »Sebični i zlobni, baš zato sam ga i napustio.« »Takvi su i stanovnici ovoga grada«, odgovori starac. Malo nakon toga pride mu drugi mladić i postavi isto pitanje: »Zanima me, kakvi su ljudi u ovom gradu.« Starac i ovaj put odgovori pitanjem: »Kakvi su bili ljudi u gradu iz kojega dolaziš?« »Dobri, velikodušni, gostoljubivi, poštteni. Imao sam mnogo prijatelja i bilo mi se teško rasti od njih.« »I stanovnici ovoga grada su takvi«, odgovori starac. Upravo je prolazio trgovac koji je vodio deve na pojilište. Slušao je razgovor i kad se mladić udaljio, ukori on starca: »Kako možeš davati dva različita odgovora na isto pitanje koje su ti postavili mladići?« »Sinko moj«, odgovori starac, »svaki čovjek nosi svijet u svom srcu. Tko u prošlosti nije našao ništa dobra, ni ovdje ga neće naći. Onaj pak tko je imao prijatelje u nekom drugom gradu, i ovdje će ih naći. Vidiš, ljudi su onakvi kakvima ih mi vidimo.«

Uvijek nalazimo ono što tražimo.